

Til Stortingets Transport – og kommunikasjonskomite

Oslo 27.04.2021

Høringsinnspill til Meld. St. 28 (2020-2021) [Vår felles digitale grunnmur. Mobil-, bredbånds- og internettjenester](#)

Innledningsvis vil vi berømme regjeringen for fremleggelse av ekom-meldingen. Samfunnsbedriftenes medlemmer er representert over hele landet og har påtatt seg store oppgaver for å sikre levedyktige lokalsamfunn ved sikker og stabil tilgang til strøm samt høykvalitets bredbånd. Bransjen er positiv til en melding som gir god oversikt over status og regjeringens ambisjonsnivå samt åpner for viktige diskusjoner knyttet til videre utfordringsbilde.

Samfunnsbedriftene er arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for 550 virksomheter, herunder nærmere 160 selskaper innen energi og bredbånd. Dette er virksomheter som står midt i den rivende utviklingen innen ekomnett og -tjenester. Med leveranser i hele verdikjeden for energi samt leveranse av bredbånd er virksomhetene både direkte og indirekte berørt av den teknologiske utviklingen så vel som rammebetingelser i form av regulatoriske regler eller finansielle ordninger.

Oppsummert er våre innspill som følger:

- **Omtalen av utfordringsbildet er begrenset, herunder betydningen av avvik i ambisjonsnivå**

Meldingen gir en god beskrivelse av status for ekomvirksomheter i Norge. Vi savner imidlertid større vekt på utfordringsbildet, herunder bruk av scenarioer som verktøy for å kartlegge ambisjonsnivået i Norge. Dette inkluderer også en analyse av forventninger ved ulike nivåer, enten det gjelder Norge vs utland eller innad i landet vårt. Når andre land opererer med mål om 1Gbit/s, hva vil det bety for norsk næringsliv at vi legger ambisjonsnivået lavere? Regjeringens ambisjoner vil medføre at by og land vil ha ulik tilgang med hensyn til hastighet da det er stor forskjell på 5G løsningen som skisseres vs gigabitmål for størstedelen av landet. Hva vil det bety for sysselsetting og næringsutvikling i distrikter som allerede er presset med hensyn til arbeidskraft og kompetansearbeidsplasser?

- **Ambisjonsnivået må heves for å sikre likebehandling av by og land, samt muligheten til å løfte oss i takt med andre lands nivå**

Vi deler regjeringens utgangspunkt når det anføres «For at vi skal kunne dra nytte av lærdommen vi har fått og utnytte mulighetene fremover, må nettene som ligger i

bunn være gode og sikre¹». Imidlertid mener vi at ambisjonsnivået ikke er tilstrekkelig både med hensyn til tid, og omfang. Vi viser i den forbindelse til brev av 8 april 2021 til distrikts og digitaliseringsministeren fra Samfunnsbedriftene sammen med en rekke organisasjoner der målene er definert:

- *Ambisjonen er at alle, men minimum 95% av norske husholdninger, bedrifter og offentlige kontorer, skal ha tilgang til bredbånd med hastigheter på minimum 1 Gbit/s i løpet av 2025.*
 - *Resten av landet skal som minimum ha tilgang til bredbånd med 100 Mbit/s i løpet av 2025.*
 - *Staten må øke tilskuddsordningen for bredbånd i statsbudsjettet til 1 milliard kroner per år, i perioden 2022-2025.*
 - *Samtidig foretas en gjennomgang av tilskuddsordningene med sikte på å optimalisere prosessen og effekten.*
- **Det bør vurderes flere verktøy for å styrke samarbeid og utvikling av ekomsektoren og kraftsektoren**
Samfunnsbedriftene er enig i at det er viktig med dialog mellom viktige og kritiske samfunnsfunksjoner i regionene der kraftsektoren nevnes særskilt. Tiltakslisten til regjeringen legger imidlertid hovedvekt på innsyn, dialog og forbedret informasjonsflyt. Ekom- og kraftvirksomheter er bransjer som er sterkt regulatorisk styrt. Vi savner vurdering og åpning for mer aktive verktøy for å stimulere til samhandling, eksempelvis åpning for bruk av «Regulatoriske sandkasser» slik Finanstilsynet og Datatilsynet nå høster erfaring fra.

Bakgrunn og nærmere om våre innspill:

Digital tilgang

For offentlig sektor er høyhastighets internett avgjørende for å kunne levere gode tjenester til borgere og bedrifter, bruke ressurser effektivt og legge til rette for aktivitet landet rundt. For det private næringslivet er tilgang til høyhastighets bredbåndsnett en rammebetingelse for å sikre både tradisjonell og ny verdiskaping, for å styrke konkurranseevnen og øke eksportandelene.

For både privat og offentlig sektor gjelder at digitalisering gir mulighet for økt innovasjonstakt og omstilling. Utnyttelse av stordata, helseinformatikk, kunstig intelligens, maskinlæring og tingenes internett stiller økte krav til kapasitet, tilgjengelighet og robusthet på den digitale infrastrukturen.

Regjeringens mål er at 100 prosent av husstandene og virksomhetene skal ha tilbud om minst 100 Mbit/s nedlastingshastighet og minst 10 Mbit/s opplastingshastighet innen utgangen av 2025. Videre at 100 prosent av norske nødmeldingssentraler, rådhus og andre viktige offentlige administrasjonsbygg, skoler og transportknutepunkter skal ha tilbud om minst 1 Gbit/s nedlastingshastighet og minst 100 Mbit/s opplastingshastighet innen utgangen av 2025.

¹ 2.1, side 16

Samfunnsbedriftene mener målene må oppjusteres både med hensyn til omfang, tid og offentlig støtte og viser til overlevert i brev, jf ovenfor.

Samarbeidet mellom ekomsektoren og kraftsektoren

Regjeringen vil gjennomføre grundige risiko- og sårbarhetsanalyser i minst fem nye regioner, og vil vurdere tiltak i disse regionene. Regjeringen har videre understreket behovet for en bedre samordning mellom ekom- og kraftsektorene.

Samfunnsbedriftene mener det er viktig at kraft-/nett selskapene involveres på et tidlig stadium når det gjelder planlegging og utbygging av ny infrastruktur for ekomsektoren. En bedre samordning mellom disse to sektorene er ikke minst viktig når det gjelder planlegging- og plassering av viktige transmisjonspunkt for ekom, slik at det kan tas hensyn til eventuelle sårbarheter i strømnnett.

Eksempelvis vil en reduksjon av sårbarhet knyttet til kraftforsyning i større grad kunne oppnås gjennom tidlig dialog med nettselskap ved plassering av basestasjoner.

Som påpekt ovenfor vil en åpning for mer aktive verktøy kunne stimulere til økt samhandling mellom ekom- og kraftsektoren.

Konkurransesvridning og teknologinøytralitet

Regjeringen understreker i stortingsmeldingen at den vil arbeide for at offentlige anskaffelser av ekomtjenester ikke har utilsiktede konkurransevidende effekter. Det er også et tydelig uttrykt prinsipp fra myndighetene at teknologinøytralitet skal være et bærende prinsipp i forbindelse med statlige bidrag til bredbåndsutbygging i distriktene. Dette er et utgangspunkt som Samfunnsbedriftene stiller seg 100 % bak.

Mot denne bakgrunn er det derfor vanskelig å forstå hvorfor regjeringen etablerer en kobling mellom 5G frekvensauksjonen høsten 2021 og statlig delfinansiering/støtte gjennom en frekvensrabatt som skal tilfalle den eller de operatørene som får tildelt nye frekvenser gjennom denne auksjonen. En slik modell er både konkurranse- og teknologivridende.

Redusert pris for 5G-spektrum for aktører som forplikter seg til 5G-utbygging i distriktene vil være et brudd med prinsippet om teknologinøytral statlig bredbåndsstøtte. En kobbersanering som i hovedsak vil være ferdig før 2023 og en frekvensrabatt som først kan effektueres i 2024 vil sannsynligvis forsinke utbygging av høyhastighets bredbånd.

Vi mener derfor at offentlig støtte til høykapasitetsutbygging i områder hvor det ikke er mulig med markedsbasert fiber-eller 5G-utbygging bør videreføres i form av den teknologinøytrale årlige tilskuddsordningen som forvaltes av fylkeskommunene. Vi er av den oppfatning at samlet kost/nytte-verdi av statlige bredbåndsmidler vil være betydelig høyere hvis det bevilges 560 millioner kroner ekstra til denne ordningen de nærmeste årene enn om den foreslåtte prisreduksjonen på 560 millioner kroner for kjøp av 5G-spektrum gjennomføres.

Med vennlig hilsen

Cecilie Bjelland

Direktør
Samfunnsbedriftene Energi